

STORTINGET

Innst. 398 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra utenriks- og forsvarskomiteen

Dokument 8:271 S (2025–2026)

Innstilling fra utenriks- og forsvarskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Sofie Bjørnsen, Nikolai Astrup og Aleksander Stokkebø om å omprioritere til mer kostnadseffektive og lønnsomme klimainvesteringer

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027 legge frem en konkret opptrappingsplan for kapitaliseringen av Klimainvesteringsfondet, som fastsetter årlige tilskudd for perioden 2027–2030.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens behandling

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Rune Bakervik, Tonje Brenna, Nils-Ole Foshaug, Monica Nielsen og Trine Lise

Sundnes, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati, Morten Kolbjørnsen og Sylvi Listhaug, fra Høyre, lederen Peter Frølich, Erna Solberg og Ine Eriksen Søreide, fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Bergstø, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fra Miljøpartiet De Grønne, Arild Hermstad, fra Kristelig Folkeparti, Jonas Andersen Sayed, og fra Venstre, Abid Raja, viser til representantforslaget om å omprioritere til mer kostnadseffektive og lønnsomme klimainvesteringer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, deler oppfatningen om at klimændringer er en trusselmultiplikator, slik det norske Forsvaret har beskrevet i sin miljøstrategi, og at det er i Norges egeninteresse å bidra til lønnsomme klimainvesteringer og mobilisering av privat kapital.

Komiteen viser videre til at Klimainvesteringsfondets mandat er å bidra til å redusere eller unngå klimagassutslipp ved å investere i fornybar energi i utviklingsland med store utslipp fra kullkraft eller annen fossil kraftproduksjon.

Komiteen har merket seg at regjeringen har satt i gang et arbeid for å meisle ut en ny utviklingspolitikk gjennom prosjekt Vendepunkt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, viser til brev fra Utenriksdepartementet dater 22. april 2026, der det fremgår at regjeringen ser Klimainvesteringsfondet i sammenheng med alt annet som gjøres over bistandsbudsjettet, og at regjeringen vil

komme tilbake til Stortinget på egnet måte vedrørende Klimainvesteringsfondet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at norsk bistand må prioriteres strengt og rettes inn mot akutte humanitære behov og grunnleggende velferd som mat, helse og utdanning. Disse medlemmer mener på generelt grunnlag at norske bistandsmidler ikke skal brukes som et redskap for å finansiere klimaarbeid. Disse medlemmer er imidlertid åpne for å vurdere økte investeringer i utviklingsland som et alternativ til tradisjonell norsk bistand og vil eventuelt komme tilbake til dette spørsmålet i fremtidige forslag om en ny innretning av norsk bistand og utviklingspolitikk. Disse medlemmer vil videre vise til at Fremskrittspartiet stemte mot forslaget i Innst. 520 S (2024–2025), Vedtak nr. 984 (2024–2025), om gradvis oppskalering av Klimainvesteringsfondet. Disse medlemmer vil også stemme mot det fremsatte forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at det er behov for mer effektivitet i klimapolitikken, og at det er i Norges egeninteresse å bidra til lønnsomme klimainvesteringer og mobilisering av privat kapital til dette formålet. Disse medlemmer merker seg at regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets Vedtak nr. 984 (2024–2025) om en gradvis oppskalering av Klimainvesteringsfondet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027 legge frem en konkret opptrappingsplan for kapitaliseringen av Klimainvesteringsfondet, som fastsetter årlige tilskudd for perioden 2027–2030.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Vedtak nr. 984 (2024–2025) om en opptrappingsplan for Klimainvesteringsfondet 2026–2030 ble fremmet på initiativ fra Kristelig Folkeparti, og at representantforslaget i denne saken er en direkte oppfølging. Dette medlem støtter at en konkret plan med årlige tilskudd legges frem senest i statsbudsjettet for 2027. Forutsigbarhet er en operasjonell forutsetning for at Norfund skal kunne planlegge investeringer, mobilisere privat kapital og bygge langsiktige partnerskap i markedene fondet opererer i. At regjeringen nå har latt Vedtak nr. 984 ligge i over et år, er ikke akseptabelt og forsterker behovet for tydelig pålegg fra Stortinget.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet de Grønne

og Kristelig Folkeparti deler imidlertid ikke det premisset som ligger til grunn for representantforslaget, om at opptrappingen skal finansieres ved omprioritering fra bistandsbudsjettet. Disse medlemmer mener dette er en politisk konstruksjon som setter to oppgaver Norge skal og kan løse, opp mot hverandre uten god grunn. Klimaomstilling i utviklingsland og bistand til verdens fattigste er ikke konkurrerende formål. Det første handler om å bygge fornybar kraftproduksjon som tjener både klima, energisikkerhet og økonomisk avkastning. Det andre handler om at jenter får gå på skole, at barn overlever sine første leveår, og at mennesker i kriseområder får mat og medisiner. Et land med Norges forutsetninger skal ikke måtte bortprioritere det ene på bekostning av det andre.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkepartis stortingsprogram 2025–2029 fastslår at fondet skal styrkes betydelig, og at finansieringen skal holdes utenfor bistandsbudsjettet. Kristelig Folkepartis alternative budsjett for 2026 følger opp denne linjen ved å øke både kapitalinnskuddet til fondet med 5 mrd. kroner under streken og den samlede bistandsrammen med 4,47 mrd. kroner.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at opptrappingen av Klimainvesteringsfondet ikke går på bekostning av fattigdomsbekjempende bistand, og at denne ikke teller som del av oppfyllelsen av 1-prosentmålet for offisiell utviklingsbistand.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027 legge frem en konkret opptrappingsplan for kapitaliseringen av Klimainvesteringsfondet, som fastsetter årlige tilskudd for perioden 2027–2030.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen sikre at opptrappingen av Klimainvesteringsfondet ikke går på bekostning av fattigdomsbekjempende bistand, og at denne ikke teller som del av oppfyllelsen av 1-prosentmålet for offisiell utviklingsbistand.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:271 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Sofie Bjørnsen, Nikolai Astrup og Aleksander Stokkebø om å omprioritere til mer kostnadseffektive og lønnsomme klimainvesteringer – vedtas ikke.

Oslo, i utenriks- og forsvarskomiteen, den 26. mai 2026

Peter Frølich

leder

Rune Bakervik

ordfører

Utviklingsministeren

Utenriks- og forsvarskomiteen
v/leder Peter Frølich

Oslo, 22. april 2026

Uttalelse fra Utenriksdepartementet ang. Dokument 8:271 S (2025-2026) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Sofie Bjørnsen, Nikolai Astrup og Aleksander Stokkebø

Jeg viser til Utenriks- og forsvarskomiteens brev av 15. april 2026, der det bes om Utenriksdepartementets uttalelse til Dokument 8:271 S (2025-2026) fra stortingsrepresentantene Kari Sofie Bjørnsen, Nikolai Astrup og Aleksander Stokkebø, hvor det foreslås at Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2027 legge frem en konkret opptrappingsplan for kapitaliseringen av Klimainvesteringsfondet, som fastsetter årlige tilskudd for perioden 2027–2030.

Norge og våre partnere har oppnådd mye gjennom utviklingssamarbeidet over mange tiår. Men nå er verden grunnleggende endret. Vår utviklingspolitikk må være tilpasset en ny virkelighet. Vi må forholde oss til verden slik den er, ikke slik vi skulle ønske at den var. Norge kan gjøre en stor og positiv forskjell i en dyster global politisk utvikling. Derfor har jeg satt i gang et arbeid for å meisle ut en ny utviklingspolitikk gjennom prosjekt Vendepunkt.

Klimaendringene er en av de største truslene mot menneskeheten, med ødeleggende konsekvenser for mennesker, miljø og utvikling. Klimarelatert ekstremvær truer levebrødet til millioner av mennesker. Effektene av global oppvarming rammer de fattigste landene hardest.

Klimafinansiering til utviklingsland er helt nødvendig for å bekjempe klimaendringene. Under klimakonferansen i Glasgow i 2021 lovet regjeringen at Norge innen utgangen av 2026 skal doble sin klimafinansiering fra 7 til 14 mrd. kroner. Tre år på rad har vi nå bidratt med over 14 mrd. kroner i årlig klimafinansiering. I 2024 var Norges klimafinansiering på om lag 18,7 mrd. kroner. Dette er 4,7 mrd. kroner over målet. I 2024 sto Norfund (herunder Klimainvesteringsfondet) for en betydelig andel av norsk

klimafinansiering, gjennom sine klimaspesifikke investeringer og mobilisert privat kapital. Klimainvesteringsfondet er et av våre viktigste virkemidler for klimafinansiering. Siden 2022 har fondet fått tilført 2 mrd. kroner årlig, 1 mrd. kroner over statsbudsjettet og 1 mrd. kroner fra Norfunds egenkapital. I nysalderingen for 2025 fikk Klimainvesteringsfondet en tilleggsoverføring på 2 mrd. kroner.

Klimainvesteringsfondet skal bidra til å redusere eller unngå klimagassutslipp ved å finansiere utbygging av fornybar energi i utviklingsland som har store utslipp fra fossil kraftproduksjon, særlig kullkraft. Fondet skal utløse investeringer som ellers ikke ville blitt realisert og yte risikoavlastende kapital. Formålet er å redusere eller unngå klimagassutslipp ved å erstatte kull- og fossil kraftproduksjon med fornybar energi, samtidig som privat kapital mobiliseres til markeder med høy risiko og stort investeringsbehov. Klimainvesteringsfondet har levert solide resultater. Per utgangen av 2024 har Klimainvesteringsfondet finansiert om lag 7,9 GW fornybar energikapasitet. Når prosjektene er i full drift, forventes dette å gi rundt 17,6 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i årlige unngåtte utslipp. Jeg er dermed enig med representantene i at Klimainvesteringsfondet er et effektivt og godt virkemiddel i bistanden.

Samtidig må vi ta innover oss at det er en global bistandskrise. I fjor ble nesten en av fire bistandskroner kuttet. Det får dramatiske konsekvenser for millioner av mennesker. Regjeringen må se Klimainvesteringsfondet i sammenheng med alt annet vi gjør over bistandsbudsjettet. Derfor vil regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte vedrørende Klimainvesteringsfondet.

Med vennlig hilsen

Åsmund Aukrust
Utviklingsminister

